

Praha 9. října 2024

Platy představitelů státní moci se zvýší kvůli zásahu Ústavního soudu. Vládním konsolidačním balíčkem se měl růst naopak snížit

MPSV přeložilo návrh zákona, kterým dochází k nastavení platových základů poslanců, senátorů, členů vlády, prezidenta republiky, soudců a dalších vysokých funkcionářů pro příští rok. K celé úpravě musí dojít v návaznosti na rozhodnutí Ústavního soudu, který zrušil zákonný koeficient nutný pro výpočet platů. Letos odměny politiků zůstaly díky úpravám ve vládním konsolidačním balíčku na loňské úrovni, v roce 2021 a 2022 byly zcela zmrazeny. Do budoucna se navíc počítalo s automatickým navyšováním bez politického vlivu, a to pouze ve vazbě na vývoj průměrné mzdy. Tento princip ale rozhodnutí Ústavního soudu narušilo.

„Jasně jsme řekli, že chceme růst platů vrcholných politiků snižovat. Již dříve proto vláda přišla s konkrétními kroky v rámci [konsolidačního balíčku](#) přijatého v listopadu 2023. Deklarovali jsme, že platy ústavních činitelů porostou pomalejším tempem v rámci solidarity s reálně klesajícími platy v ekonomice. To se navíc stalo už v roce 2021 a 2022, kdy byly platy politiků zmrazené. Totéž platí i pro letošní rok. Související změna ale byla ze strany soudců, kterých se také týkala, napadena. Nejdříve před obecným soudem, později před Ústavním soudem, jehož rozhodnutí nyní musíme respektovat. Proto MPSV přišlo s návrhem, bez kterého by představitelům státní moci vůbec nemohl být vypočítán plat na příští rok,“ uvedl **ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka (KDU-ČSL)**.

Předložený návrh je tak přímým důsledkem [nálezu Ústavního soudu](#) z 15. května 2024. Ten s platností od příštího roku zrušil zákonný koeficient nutný pro výpočet platů soudců, ale jejich prostřednictvím i představitelů státní moci a státních zástupců, z průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství vždy za předloňský rok. Soud dospěl k názoru, že letošní snížení platů soudců, které spočívalo v trvalé změně tohoto koeficientu, odporuje ústavnímu pořádku. Novela vrací koeficient soudců od ledna na dřívější úroveň.

„Jsme dlouhodobě toho názoru, že nikdo – tedy ani politici – by si neměl určovat vlastní plat. Proto vláda už dříve prosadila automatické určování výše platové základny. Jde o transparentní řešení, které znamená, že o platech nerozhodují politici. Nyní se ale ukázalo, že o něm de facto rozhodují soudci. Nepovažujeme to za správné. Změna, kterou nyní MPSV navrhlo, je tak nucenou úpravou, která pouze ctí, co nařídil Ústavní soud,“ dodal ministr Jurečka.

Sjednotí se platové základny státních zástupců a představitelů moci výkonné

Platy vrcholných politiků pro letošek zůstaly na stejné úrovni, jako v roce předchozím. Důvodem bylo přijetí vládního konsolidačního balíčku, kterým došlo ke změně konstrukce platové základny. Změna vzorce se odrazila i do výše měsíčních náhrad.

Společně se zvýšením platové základny soudců snižuje podíl platové základny státních zástupců na platové základně soudců ze současných 90 % na 83,3 % platové základny pro soudce. Tímto opatřením dojde k jednotnému určení výše platové základny s ostatními představiteli moci výkonné, kterými jsou i státní zástupci. Vzhledem k výraznému nominálnímu nárůstu platové základny soudců od 1. ledna 2025 (konkrétně o 13,7 %), nepovede toto snížení koeficientu používaného pro výpočet platové základny státních zástupců k poklesu absolutní výše jejich platů, ale naopak k jejich přiměřenému růstu.

Praha 9. října 2024

Srovnání výše průměrné hrubé měsíční mzdy v národním hospodářství a platové základny představitelů státní moci v letech 2016 až 2024

Rok	Průměrná hrubá měsíční mzda v národním hospodářství	Meziroční rozdíl	Platová základna	Meziroční rozdíl
	Kč	%	Kč	%
2016	27 764	---	60 815,65	---
2017	29 638	6,75	65 733,50	8,09
2018	32 051	8,14	70 195	6,79
2019	34 578	7,88	76 245	8,62
2020	36 176	4,62	84 060	10,25
2021	38 277	5,81	84 060	0,00
2022	39 932	4,32	84 060	0,00
2023	43 120*	7,98	94 757,50	12,73
2024	44 943**	4,23	94 775	0,02
Nárůst celkem	17 179	61,88	33 959,35	55,84

Zdroj: ČSÚ, MPSV

* předběžné údaje

** 1. pololetí 2024